

متن پرسش

سلام استاد عزیز، (۱) در جواب سوال ۵۹۰۱ فرموده اید: " ... باید با تزکیه ی لازم حجاب بین قلب خود و آن حقایق (عالم معنا) را بزداید و انسان باید با تزکیه‌ی لازم با آن حقایق مانوس گردد. " از عبارت "تزکیه لازم" من اینگونه می فهمم که برای رفع حجابها و وجدان هر حقیقتی از عالم معنا، تزکیه ای نیاز است، حال برای درک و وجدان قلبی (و یا به قول شما رفع حجاب ها و مانوس شدن با حقیقتی مانند "لا اله الا الله" دقیقاً چه تزکیه ای (عملی، فکری و ...) باید کرد؟ در مورد درک قلبی حقیقت "الله اکبر" چه باید کرد؟ برای حقیقت "سبحان الله" و "الحمد لله" چه؟ اگر درک هر کدام از حقایق فوق تزکیه خاصی می طلبد، لطفاً جداگانه (و مشروح اگر ممکن است) بیان کنید. (۲) وقتی از خدا یاد می کنم و یا با او مناجات می کنم، ناخودآگاه تصور و مفهومی مبهم و گنگ از خدا در ذهنم می آید، گرچه می دانم که این تصور، خدا نیست و ساخته و مخلوق ذهن من است ولی نمی توانم ذهنم را از این تصور آزاد کنم و بگونه دیگری فکر کنم (متاسفانه با این تصور مدتهای زیادی است مانوس شده ام). حالا می بینم این خدای ذهنی ام زیبا نیست، خیلی قوی نیست، عظمت و هیبت ندارد و شاید در برخی مواقع ضعیف هم هست، خیلی قابل اتکاء و توکل نیست، اصولاً "اکبر" نیست و... و اصلاً شایسته عبادت، ستایش و عشق ورزیدن و مجاهدت در راهش نیست. سوال من اینست که چگونه از این خدای ذهنی و تصویری رهایی پیدا کنم و خدای واقعی را بیابم؟ لطفاً راهکار عملی بفرمایید. (۳) آیا ممکن است انسان وقتی از خدا یاد می کند هیچ تصویری در ذهنش نیاید؟ چگونه؟

متن پاسخ

- باسمه تعالی: سلام علیکم: لازم نیست برای انس با هریک از حقایق معنوی تزکیه‌ی خاصی داشته باشیم. تزکیه‌ی لازم یعنی رعایت آنچه شریعت در عقیده و عمل به عهده‌ی انسان‌ها گذارده ۲- شاید مباحث شرح تفسیر سوره‌ی حمد امام «رضوان الله تعالی علیه» کمک کند ۳- در نهایت کار به جایی می‌رسد که در مناجات شعبانیه دارید. «إِلَهِي هَبْ لِي كَمَالَ الانْقِطَاعِ إِلَيْكَ وَ أَنْزِ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِيَاءِ نَظَرِهَا إِلَيْكَ حَتَّى تَخْرِقَ أَبْصَارَ الْقُلُوبِ حُجَبَ النُّورِ فَتَصِلَ إِلَى مَعْدِنِ الْعَظْمَةِ وَ تَصِيرَ أَرْوَاحَنَا مُعَلَّقَةً بِعِزِّ قُدْسِكَ» پروردگارا نهایت جدایی از غیر خودت را به من ببخش و چشم‌های دلم را با نظر به خودت، روشن فرما تا آن حدّ که چشم‌های دل بتواند حجاب‌های نور را بشکافد، پس متصل گردم به معدن عظمت و در نتیجه روح‌های ما آویزان به عزّ قدس تو گردد. موفق باشید